

svt.se

- en hemsida i allmänhetens tjänst

Målgrupp och syfte

Sveriges television står för kvalitet och mångfald och företaget styrs av den demokratiska tanken. Man har satt upp vissa riktlinjer för hur TV- utbudet ska se ut och när vi nu har granskat och undersökt Sveriges televisions hemsida, svt.se, har vi till stor del utgått ifrån samma riktlinjer som TV-utbudet följer.

- **Oberoende medieföretag:** Den viktigaste grundtanken inom hela företaget Sveriges television är att man ska vara helt självständiga och fria från sponsorer. Detta märks tydligt på hemsidan eftersom det inte förekommer någon reklam eller några annonser, som man annars är van vid att se. Hela innehållet genomsyras av tanken om oberoende och det finns flera webbtexter som beskriver hur detta tar sig uttryck i verksamheten.
- **Brett utbud:** Innehållet på svt.se präglas till största delen av vad som sänds på TV och detta innebär att utbudet på hemsidan är mycket varierat och mångsidigt för att kunna passa alla. Här finns alltifrån information om barn- och familjeprogram till information om djupgående kulturella program. Men det finns även delar av hemsidan som inte är direkt knutna till några TV- program och här ingår framför allt nyhetssidan och sportsidan.
- **Tillgängligt för alla:** Denna punkt är den svåraste att undersöka på svt.se eftersom det finns så många specialbehov bland människorna i det svenska samhället. Det kan vara t.ex. att man har svenska som andraspråk, har ett funktionshinder (t.ex. dyslexi) eller ett förståndshandikapp. Vi har försökt att testa hemsidan med dessa specialbehov i åtanke och vi har kommit fram till att sidan fungerar bra för färgblinda, den del av hemsidan som heter *om svt* kan visas på alla minoritetsspråk i Sverige och även många invandrarsspråk, sidan fungerar i olika webbläsare mm.
- **Rikstäckande:** Eftersom hemsidan till största delen speglar TV-utbudet på Sveriges television så är den därmed rikstäckande. Alla regionala redaktioner finns representerade.

svt

Diskursanpassad layout

svt.se har byggt upp sin förstasida med en layout som förknippas med tidningar eller nyhetssidor. På det sättet fungerar sidan som en förlängning av svt:s nyhetsrapporterande uppdrag. Sidan är indelad i tre+en spalter, där den sista spalten är statisk och följer med oavsett var på sidan man befinner sig. Den innehåller genvägar till olika aktuella program/nyhetsklipp som man kan se i efterhand i svt.se:s mediaspelare på nätet, ”svt Play”.

Den första spalten innehåller de senaste nyheterna med fallande kronologisk ordning. I stort sett varje nyhet presenteras med en bild först, som pga av sidans utformning hamnar i ögats naturliga centrum - strax snett upp till vänster.

Den andra spalten innehåller kortfattade notiser, som fungerar som ”reklam” för svt:s egna program och annat som är aktuellt i samband med svt.

Den tredje spalten innehåller överst en kortfattad tablå som berättar vad som sänds på svt:s olika kanaler just för tillfället, och sedan bildlänkar med innehåll som går att associera med svt.

Den ordning spalterna är uppställda i ger ny information i spalten längst till vänster, och gradvis mer känd information till höger.

I enlighet med svt:s egna riktlinjer förekommer inte reklam överhuvudtaget på sidan.

Struktur

Djupstrukturen på sidan är grund - det behövs få musklick för att ta sig dit man ska. Längst upp på sidan finns ett menyfält bestående av flikar under vilka svt:s olika delar är grovt och tydligt innehållsmässigt sorterade; här den blå menyraden (Start - TV-guide - Nyheter - Sport... osv.). *Start* har dessutom en egen menyrad, den vita menyraden, där alla typer av svt-produktioner som inte är direkt rapporterande finns indelade i kategorier som barn, kultur och nöje, fakta och fritid osv. De mer rapporterande kategorierna i den blå menyraden ligger också ovanför de ickerapporterande i den vita, vilket är både hierarkiskt och kronologiskt riktigt - den övre menyraden ligger högre upp i strukturen, och länkar också till mer aktuella händelser.

Under var och en av de blå flikarna, möts man av en alfabetiskt ordnad och vertikalt

uppställd menyrad längst till vänster. Den alfabetiska ordningen gör det lätt att hitta, och när det gäller olika program med flytande innehållsgränser blir denna uppställningen enklare än att dela in i snävare och snävare underkategorier. Dessa länkar leder direkt till ett program/motsvarande del av sidan, vilket kan anses vara den övergripande strukturens ”botten”. På båda dessa undernivåer är layouten uppställd med denna menyspalt till vänster, sedan en ”nyhetsspalt” och sist tv- och hemsiderelaterade länkar (tablå, rss o dyl).

Från den vita menyraden möts man av precis samma system.

På denna strukturens ”botten” kan man dock i vissa fall mötas av en ”ny” hemsida med en struktur som gäller just för det programmet/avdelningen. Dessa mer fristående sidor ligger under de program som har en publik som vill interagera med programmet, och fungerar på ett sätt som man kan kalla relationsbildande. Exempel är ”Spinn” som har en egen community, och den folkliga melodifestivalen.

Strukturförbättringar

Ett tydligt brott mot den annars konsekventa strukturen är att programmet Spinn ligger som en egen länk i den vita menyraden under Start - ett enskilt program ligger alltså på samma hierarkiska nivå som programkategorier. Vad Spinn är för något är heller inte helt glasklart för de som inte tillhör målgruppen, vilket gör denna länk till ett förvirrande element. Spinn är ett populärkulturellt ungdomsprogram som också är en community på svt.se, och vi anar en konflikt om hur detta program ska sorteras - ska det klassas som barn&ungdom, ungdom eller hamna under kultur och nöje? Lösningen att placera Spinn som egen ”kategori” i den vita menyraden ”gömmar” att detta är det enda program som svt själva verkar klassa som renodlat ungdomsprogram. Tyvärr kan detta på motsatt effekt - är Spinn det enda svt har att erbjuda ungdomar? Och måste ungdomars intressen särskiljas från andra vuxnas? En förbättring vore att flytta in Spinn under rubriken Kultur och Nöje. Ungdomar är också vuxna.

På den befintliga nyhetssidan på SVT.se så återfinns alla nyhetsprogram som klickbara länkar i den vänstra listen. Alla program sorteras dock i bokstavsordning, vilket har gjort att alla regionala nyhetsprogram inte finns samlade på ett ställe i listan, utan har hamnat lite huller om buller. Vi har då föreslagit att alla regionala nyhetssändningar sorteras under rubriken ”regionala nyheter”, så att det blir mer överskådligt.

svt

Andra sökvägar

Olika människor letar på olika sätt, och kan tycka att olika kategoriska indelningar är logiska. Därför är det bra med en grund struktur med alfabetiskt ordnade länkar, eftersom denna ordning bör fungera för de flesta användare. Men det finns också andra vägar: sidans sökfunktion gör det lätt att hitta det man söker, och olika bilder och notistexter tipsar om sådant som är aktuellt och länkar direkt till dessa sidor. Detta erbjuder inte bara fler och nya sökvägar, utan gör sidan lockande och tipsar den mindre målinriktade surfaren om vad som kan vara extra akutellt och intressant.

Text

När man går in och läser texten på sidorna ser man att de är skrivna efter en journalistisk mall, med topikaliserat innehåll och enkel meningsbyggnad. De flesta artiklar inleds med en topikaliserad mening för att genast förklara textens innehåll, sedan fortsätter texten med meningar där det finita verbet är placerat tidigt i texten. Detta sätt att skriva gör att de läsare som inte orkar igenom hela texten ändå nås av det viktigaste, något som passar särskilt bra när det gäller texter på datorskärm. Texterna är heller inte speciellt långa, i de fall det finns mer relevant information att lyfta fram länkar sidan vidare till "Läs mer"-avsnitt. Aldrig eller sällan leder dessa länkar till dokument i andra filformat, t.ex. pdf-filer, vilket ger en känsla av att informationen är väldigt lättillgänglig.

Som typsnitt används i brödtext vanliga linjära teckensnitt som Arial och Verdana, vilket är bra med tanke på att dessa är tydliga i de flesta storlekar, och en del användare själva anpassar teckenstorleken. Rubriker förekommer både som linjära och antikvor, i proportioner närliggande det gyllene snittet.

Konsekvens

Överlag används samma mall för alla sidor, vad gäller typografi, layout och färger. Samma färgscheman indikerar samma saker på olika sidor, samma element återfinns på samma ställen. Det gör det enkelt att orientera sig.

SVT – en multimedial sida

- Vid sidan av vanlig text och vanliga bilder så har svt.se vinnlagt sig om att ha alla tänkbara multimedialfunktioner.
- *Spinn* är någon sorts community-liknande sida för barn och

svt

ungdomar, med fokus på spel, musik, film och ungdomskultur.

- På *barn*-sidan kan man exempelvis klicka sig fram till en spelsida med allehanda spel.
- *SVT Play* ger en möjlighet att se tv-sända program på Internet, om man har missat dem eller vill se igen.
- På *svt.se* finns också olika diskussionsforum kopplade till olika tv-program för de som vill diskutera programmet med andra.
- SVT har även *mobil-tv* för de som vill kunna titta på vissa av SVT's sändningar i mobilen.
- På ett liknande sätt finns även *podd-tv* för de som har portabla mediaspelare.
- SVT tillhandahåller även en RSS-tjänst (Rich Site Summary) för de som önskar prenumerera på SVT:s olika sändningar.

! Till dessa multimediala funktioner kan nämnas att SVT återigen har hållit sig framme och nu har startat en egen kanal på Youtube (<http://youtube.com/svt>).

Tillgänglighet

- **Open source eller kommersiell plattform?** Eftersom Microsoft är så oerhört dominerande skulle open source-användning faktiskt kunna göra sidan lite svårtillgänglig för stora grupper användare.
- Även om sidan ser bra ut i de **webbläsare** vi har granskat den i, så har vi upptäckt att alt-texter fungerar bra i Internet Explorer, men inte i Mozilla Firefox.
- **Muslöst.** Den som av olika skäl väljer att inte använda pekdon blir tvungen att klicka intensivt men det är trots allt möjligt att ta sig runt på sidan genom att tabba sig fram.

svt

- För Explorerer-användare finns **alt-texter** tillgängliga för många men inte alla bilder och vi kan inte se något mönster för vilka som får och vilka som inte får alt-texter.
MozillaFirefox-användare får inte upp några alt-texter överhuvudtaget.
- Endast *about*-sidan finns att tillgå på **andra språk** än svenska, samiska och finska. Oddasats, Karamellis och Uutisets sidor finns på svenska och samiska respektive finska.
- Det finns inte heller några lättläst-alternativ till sidans texter vilket möjligen kan stänga ute grupper med kognitiva problem. Möjligen anser man att den gruppens behov tillgodoses av SR:s program Klartext.
- En Vischeck-test visar att svt.se är tillgänglig om än inte aptitlig för användare med olika typer av **färgblindhet**.
- En analys av sidans kodning i enlighet med **W3C-standard** visar att svt.se lever upp tämligen väl till denna. Web Accessibility Checkern visar att sidan dras med 15 kända fel, 35 troliga fel och 435 potentiella fel.

Sammanfattning

svt.se lever i stort sett upp till sina egna målsättningar, men det finns utrymme för förbättringar. Exempelvis underlättar man inte alltid för personer med speciella behov och vissa förändringar i strukturen skulle underlätta orienteringen.

Edström, Michael
Hultberg, Maria
Nordström, Elenor
Stenbäck, Sofie

svt

